

موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور نشریه خبری پژوهشی - فناوری

سال هفتم، شماره سوم (شماره پیاپی ۷۳)

خردادماه ۱۳۹۶

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نشریه خبری
پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

شماره پیاپی ۷۳
(سال هفتم، شماره سوم، خردادماه ۱۳۹۶)

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی- فناوری
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

نشریه خبری پژوهشی- فناوری

سال هفتم، شماره سوم، خردادماه ۱۳۹۶ (شماره پیاپی ۷۳)

صاحب امتیاز: موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

مدیر مسئول: دکتر فریبا میقانی

سردبیر: دکتر لیلا فرآورده

مدیر داخلی و طراح جلد: مهندس شیما حیدری

مدیر فنی: مهندس محبوبه افضل وطن نائینی

همکاران تحریریه به ترتیب حروف الفبا: مونا اسماعیلی، هما پورحسینی، مژگان جعفری، رقیه حاجی خانی،

شیما حیدری، محمد سیفی، بهاره کرمی نژاد

نشانی: بزرگراه شهید چمران- خیابان یمن- موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور- واحد ۱

دورنگار: ۲۲۴۰۳۶۹۲

تلفن: ۲۲۴۰۶۷۹۴

رایانامه: rtc@iripp.ir

وبگاه: <http://rtc.iripp.ir>

مسئولیت علمی مطالب ذکر شده، به عهده «نگارندگان» آنها می باشد.

فهرست مطالب

۵ اخبار پژوهشی.....
۶ سومین جلسه شبکه مراقبت سفیدبالک توت.....
۷ کارگاه آموزشی «مدیریت بیماری‌های ویروسی کاهو».....
۸ سخنرانی علمی «آیا الگوی نامریی رنگ بال می‌تواند در شناسایی حشرات مورد استفاده قرار گیرد؟».....
۹ دوره آموزشی «شادکامی از دیدگاه اسلام».....
۱۰ مصاحبه شبکه رادیویی تهران با آقای دکتر شهاب منطری.....
۱۱ اخبار کوتاه.....
۱۲ «بخشی از عملکرد واحد انتقال یافته‌های تحقیقاتی طی بهار ۱۳۹۶».....
۱۳ اخبار تصویری.....
۱۴ نشریات رسیده به موسسه.....
۱۵ چکیده گزارش‌های نهایی تاییدشده.....
۳۲ پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مصوب.....
۳۶ تازه‌های رسیده به مرکز اسناد و مدارک گیاه‌پزشکی.....
۳۸ آمار و شاخص‌ها.....
۴۱ گنج سخن.....

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

اخبار پژوهشی

«سومین جلسه شبکه مراقبت سفیدبالک توت»

سومین جلسه شبکه مراقبت سفیدبالک توت روز چهارشنبه ۱۳۹۶/۲/۳۱ در سالن جلسات کتابخانه مرکزی موسسه برگزار شد. این جلسه که با حضور آقای مهندس یونسی مسئول گیاه‌پزشکی سازمان بوستان‌ها و فضای سبز شهرداری تهران، کارشناسان مراکز شهرداری‌های مناطق ۲۲ گانه تهران، آقای دکتر شهرام فرخی معاون بخش تحقیقات کنترل بیولوژیک و آقای دکتر شهاب منظری عضو هیئت علمی بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات برگزار شد، مواردی در زمینه شناسایی مراحل مختلف زیستی این آفت و همچنین، نحوه تکمیل فرم‌های پایش و نمونه‌برداری از درختان آلوده به این آفت مطرح شد.

کارگاه آموزشی «مدیریت بیماری‌های ویروسی کاهو»

با توجه به خسارت بیماری ویروسی در کاهوکاری‌های استان البرز و به دعوت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ساوجبلاغ، کارگاه آموزشی "مدیریت بیماری‌های ویروسی کاهو" روز یکشنبه ۱۳۹۶/۲/۳۱ با حضور اعضای هیئت علمی موسسه و مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان ساوجبلاغ در استان البرز برگزار گردید. ابتدا سرکار خانم مهندس تبسم قطبی ضمن معرفی بیماری‌های مهم ویروسی کاهو و علایم آن به معرفی راهکارهای مدیریت این بیماری‌ها پرداخت. سپس آقای دکتر عزیز شیخی درباره راه‌های کنترل حشره ناقل ویروس و چگونگی کشت و استفاده مناسب از آفت‌کش‌ها توضیحاتی ارائه نمود. تاکید مدرسان این دوره بر آشنایی کشاورزان با علایم ناشی از بیماری ویروسی در کاهو، طریقه شناسایی و کنترل حشرات ناقل و عدم کاربرد نابجا از سموم در مزارع و کاهوکاری‌ها بود. در پایان دوره، به پرسش‌های حاضران پاسخ داده شد.

سخنرانی علمی «آیا الگوی نامریی رنگ بال می تواند در شناسایی حشرات مورد استفاده قرار گیرد؟»

سخنرانی علمی «آیا الگوی نامریی رنگ بال می تواند در شناسایی حشرات مورد استفاده قرار گیرد؟» روز سه شنبه ۱۳۹۶/۳/۲ توسط آقای دکتر لطفعلی زاده عضو هیئت علمی بخش تحقیقات گیاهپزشکی مرکز تحقیقات و آموزش منابع طبیعی آذربایجان شرقی در سالن سگال موسسه ارائه شد. در این سخنرانی که با حضور محققان و اعضای هیئت علمی ستاد و برخی از مراکز استانی موسسه برگزار شد، آقای دکتر لطفعلی زاده ضمن ارائه مطالبی درباره الگوی نامریی رنگ بال در شناسایی حشرات، به اهمیت این موضوع در علم حشره شناسی اشاره نمود. در ادامه ایشان به پرسش های مطرح شده پاسخ داد.

دوره آموزشی «شادکامی از دیدگاه اسلام»

دوره آموزشی عقیدتی دفتر نمایندگی ولی فقیه روز چهارشنبه ۱۳۹۶/۲/۳ در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با موضوع «شادکامی از دیدگاه اسلام» با حضور همکاران موسسات، مراکز تحقیقاتی و ستاد سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در سالن جلسات بخش تحقیقات حشره‌شناسی کشاورزی برگزار شد. حجه‌الاسلام و المسلمین آقای دکتر محسن عباسی مدرس علوم تربیتی، روانشناسی، الهیات و معارف اسلامی به بیان مطالبی درباره شادی و نشاط از دیدگان دین مبین اسلام، راه‌های ایجاد نشاط در جامعه مسلمانان و همچنین کانون خانواده پرداخت. در ادامه به پرسش شرکت‌کنندگان پاسخ داده شد.

«مصاحبه شبکه رادیویی تهران با آقای دکتر شهاب منظری»

مصاحبه علمی شبکه رادیویی تهران با آقای دکتر منظری عضو هیئت علمی موسسه در رابطه با سفیدبالک‌ها، نحوه صحیح برخورد شهر و روش‌های مقابله با تکثیر آن در شهر تهران، روز شنبه ۱۳۹۶/۳/۶ در بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات موسسه انجام شد. طی این مصاحبه، آقای دکتر منظری توضیحاتی درباره سفیدبالک و اقدامات انجام‌شده برای کنترل آن از سال گذشته تاکنون، ارائه نمود. در ادامه مطالبی در خصوص وضعیت فعلی این آفت و اقدامات لازم برای کنترل شیمیایی آن مطرح شد. در پایان، کلیاتی از اقدامات انجام‌شده در راستای کاهش تراکم این حشره در فضای سبز تهران مطرح شد.

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

«بخشی از عملکرد واحد انتقال یافته‌های تحقیقاتی طی بهار ۱۳۹۶»

تاریخ	شماره فروست	نگارنده/گان	دستورالعمل اجرایی
۹۶/۱/۲۰	۵۱۵۰۴	ناصر امانی‌فر حمید افضلی	بیماری‌های مهم ویروسی گندم و جو و مدیریت آنها با استفاده از تاریخ کشت و ضد عفونی بذر در مناطق سرد و معتدل
۹۶/۱/۲۶	۵۱۵۳۷	محمد حاجیان شهری حسین خباز جلفایی	مدیریت بیماری پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه انار
۹۶/۳/۲۰	۵۱۷۹۳	محمدحسن بختیاری حسین خباز جلفایی	کنترل بیماری سفیدک پودری انگور
۹۶/۳/۲۲	۵۱۸۰۰	پیمان نامور	کنترل خسارت تشی با استفاده از مواد دورکننده و توری سیمی در باغات و جنگل‌ها

تاریخ	شماره فروست	نگارنده	نشریه ترویجی
۹۶/۳/۲۰	۵۱۷۹۲	کاظم محمدپور	مدیریت سوسک سرشاخه‌خوار رزاسه <i>Ospherantheria coeruleascens</i> Redtenbacher

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

اخبار تصویری

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی- فناوری
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

"نشریات رسیده به موسسه"

«فصلنامه تخصصی کار حین تحصیل»

ارتقای دانش عملی و کسب تجربه‌ی شغلی، تقویت
خودباوری و اعتماد به نفس در دانشجویان از اهداف
طرح‌های کار حین تحصیل است

فصلنامه تخصصی موسسه آموزش عالی
علمی کاربردی و مهارتی جهاد کشاورزی
شماره ۱۱، بهار ۱۳۹۶

در این شماره می‌خوانید:
گفتگو با دانش‌جویان مجری و اساتید ناظر بر طرح‌های
کار حین تحصیل دانشجویی مرکز آموزش عالی امام خمینی (ره)

جهاد کشاورزی
وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تعلیمات، آموزش و
تربیت کشاورزی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

چکیده گزارش‌های نهایی تایید شده

عنوان: بررسی بانک بذر علفهای هرز مزارع پنبه استان گلستان
شماره مصوب: ۸۴۰۴۴-۰۰۰۰۰۰-۱۰۱۶۰۰-۰۵۶-۳
واحد اجرا: مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان گلستان
محل اجرا: استان گلستان
مجری مسئول: سرکار خانم دکتر معصومه یونس آبادی
سال شروع: ۱۳۸۳ سال خاتمه: ۱۳۸۵

چکیده

به منظور بررسی ارتباط بین بانک بذر خاک و جمعیت مزرعه‌ای گونه‌های مختلف علفهای هرز مزارع پنبه، آزمایشی دو ساله (۸۴-۱۳۸۳) در سطح استان گلستان انجام شد. در مجموع دو سال ۴۹ گونه علف‌هرز متعلق به ۱۹ خانواده گیاهی در مزارع پنبه شناسایی شدند. بر اساس نتایج این بررسی علف‌های هرز *Hibiscus terionum*، *Echinochloa* spp.، *Amaranthus* spp.، *Cyperus rotundus* L. و *Paspalum paspaloides* (Michx.) Scribner و L. به ترتیب بیشترین تراکم را در مزارع پنبه داشتند. بیشترین فرکانس یا درصد مزارع آلوده نیز به ترتیب علف‌های هرز *C. rotundus*، *Amaranthus* spp.، *Echinochloa* و *Convolvulus arvensis* L.، *Abutilon theophrasti* Medic.، *Solanum nigrum* L. spp. داشتند. بررسی نمونه‌های خاک نشان داد که بیشترین فرکانس بذر در خاک را علف‌های هرز *Portulaca oleracea* L.، *C. rotundus*، *Chenopodium album* L.، *Stellaria media* L.، *C. album*، *S. media*، *Poa annua* L. بذور در خاک نیز متعلق به علف‌های هرز *C. rotundus* *Amaranthus* spp. بود. نتایج نشان داد که ارتباط خطی قوی بین بذور علف‌های هرز موجود در خاک و گیاهچه‌های سبز شده در مزارع پنبه وجود دارد.

عنوان: بررسی امکان ذخیره سازی کوتاه مدت تخم های *Sitotroga cerealella* (Lep., Gelechidae) Olive

شماره مصوب: ۸۴۱۱۱-۰۹-۰۰۰-۱۰۰۰۰۰-۰۹-۰۰۹-۲

واحد اجرا: بخش تحقیقات کنترل بیولوژیک

محل اجرا: تهران

مجری: آقای دکتر محمدرضا عطاران

سال خاتمه: ۱۳۸۵

سال شروع: ۱۳۸۴

چکیده

ذخیره سازی تخم های سیتوتروگا می تواند نقش مهمی در روند تولید انبوه زنبور تریکوگراما داشته باشد. در بررسی اثرات دما و سن تخم های سیتوتروگا بر روی مدت زمان ذخیره سازی و میزان پارازیتیسیم آنها توسط زنبورهای تریکوگراما در طول مدت ذخیره سازی، آزمایشی ترتیب داده شد که طی آن تخم های سیتوتروگا با سنین ۴، ۱۲، ۲۴، ۳۶، ۴۸، ۶۰ و ۷۲ ساعت در دماهای ۴، ۸ و ۱۲ درجه سانتی گراد قرار داده شدند. سپس هر هفته خروج لاروها از ۵ دسته تخم ۱۰۰ تایی در هر یک از مراحل و دماها در شرایط دمای ۲۵ درجه و رطوبت نسبی ۷۰ درصد شمارش گردید. همزمان ۵ دسته تخم ۴۰ عددی نیز از هر یک از مراحل و دماها در شرایط آزمایشگاهی فوق به مدت ۲۴ ساعت در اختیار یک زنبور تریکوگرامای ماده با ۲۴ ساعت سن قرار داده شد و پس از ۶ روز نسبت به شمارش تعداد تخم های پارازیته اقدام و درصد پارازیتیسیم محاسبه گردید. نتایج نشان داد که با توجه به زمان نگهداری، بیشترین میزان خروج لارو از تخم های سیتوتروگا در دمای ۱۲ درجه و تا هفته چهارم در بیشتر سنین تخم های سیتوتروگا بود. بیشترین مدت ذخیره سازی تخم ها، دمای ۱۲ درجه و سن ۴ ساعت به مدت ۶ هفته بود. میزان پارازیتیسیم تخم های ذخیره شده نتایج بسیار متغیری را به همراه داشت ولی تخم های ذخیره شده با سن کمتر در دو دمای ۴ و ۸ درجه تا هفته سوم به خوبی پارازیته شدند. در این بررسی همچنین صفر رشدی تخم های سیتوتروگا ۱۰/۸۶ و ثابت دمایی آن ۸۱/۳۰ درجه سانتی گراد محاسبه گردید و مشخص گردید که تخم های سیتوتروگا با ۱۲۰ ساعت سن هم قابلیت پارازیته شدن را دارند.

عنوان: بررسی نحوه پراکنش زنبور *Trichogramma brassicae* از نقطه‌ی رهاسازی در برنج و گوجه‌فرنگی
شماره مصوب: ۹۲۱۶۴-۱۶-۱۶-۰

واحد اجرا: بخش تحقیقات کنترل بیولوژیک

محل اجرا: تهران، مازندران، خراسان رضوی

مجری مسئول: آقای دکتر جلال شیرازی

سال خاتمه: ۱۳۹۴

سال شروع: ۱۳۹۲

چکیده

به منظور بررسی نحوه و زمان پراکنش زنبور *T. brassicae* پس از رهاسازی از یک نقطه در مزرعه برنج و گوجه‌فرنگی، دو قطعه زمین به مساحت حدود نیم هکتار در خراسان رضوی و مازندران انتخاب شد. در خراسان گوجه‌فرنگی رقم استرلینگ (کارون) و در مازندران برنج رقم طارم کشت و نحوه‌ی کاشت، داشت و آبیاری طبق عرف محل انجام شد. در زمان شروع آزمایش، یک نقطه‌ی مرکزی برای رهاسازی در نظر گرفته شد و از آن نقطه به فواصل ۱، ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰ و ۲۵ متر در مزرعه گوجه‌فرنگی و ۱، ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۵ و ۳۵ متر در شالیزار در ۴ جهت اصلی، مربع‌هایی ایجاد شد. در سال سوم در مزرعه برنج با توجه به نتایج دو سال اولیه اجرای طرح، فواصل ذکر شده به ۱، ۳، ۵، ۷، ۱۰ و ۱۵ متر تغییر داده شد. قیم‌هایی به ارتفاع ۱/۵ متر به تعداد ۸ نقطه روی هر مربع (وسط اضلاع و گوشه‌ها)، در زمین قرار داده شد. دو روز قبل از رهاسازی، سه عدد کارت تخم‌های سیتوتروگا اطراف هر قیم و در یک کمان ۵۰ تا ۷۵ سانتی‌متری روی سه بوته برای بررسی میزان پارازیتیسیم طبیعی نصب شد. پس از جمع‌آوری این کارت‌ها از مزرعه، تله‌تخم‌های جدید روی بوته‌ها و همچنین کارت‌های زرد چسبنده، روی قیم‌ها قرار گرفتند. سپس رهاسازی زنبور تریکوگراما که در آزمایشگاه روی تخم *Sitotroga cerealella* در شرایط 25 ± 1 درجه سلسیوس، رطوبت نسبی 65 ± 5 درصد و دوره نوری ۱۶ ساعت روشنایی و ۸ ساعت تاریکی تکثیر و نگهداری شده بود، به تعداد ۵۰۰۰۰ تخم پارازیت‌ی آماده‌ی خروج از کلنی زنبور (سوش بومی هر منطقه) در مرکز مزرعه‌ی مورد آزمایش برای سال‌های اول و دوم در گوجه‌فرنگی و برنج انجام شد. در سال سوم در مزرعه برنج این مقدار به حدود ۱۲۰۰۰ زنبور کاهش داده شد. پس از ۴۸ ساعت، تمامی کارت‌های زرد و تخم‌های تله جمع‌آوری و کارت‌های تازه نصب شدند. این عملیات برای ۴ نوبت نمونه‌برداری (طی ۸ روز) انجام گرفت. تعداد زنبورهای شکار شده توسط کارت‌های زرد چسبنده و همچنین تخم‌های پارازیت‌ی سیتوکارت‌های جمع‌آوری شده، توسط استریومیکروسکوپ شمارش شدند. داده‌ها با استفاده از روش مدل سازی Rudd & Gandour (1985) و نرم‌افزار SAS پس از نرمال‌سازی، تجزیه و تحلیل شدند. هیچ نشانه‌ای از پارازیتیسیم یا پراکنش طبیعی زنبور در محل آزمایش‌ها دیده نشد. در گوجه‌فرنگی، نتایج نشان داد ضریب تبیین مدل برای ۴ نوبت نمونه‌برداری در سال‌های اول و

دوم به ترتیب ۰/۸۶ و ۰/۹۳ بود که نشان دهنده‌ی میزان نسبتاً بالای نکویی برآزش داده‌ها بر مدل بود. زنبور *T. brassicae* در مزرعه‌ی گوجه‌فرنگی به طور میانگین دارای ضریب پراکنش ۱۶/۸۹ طی ۴ نوبت نمونه‌برداری در سال اول بود. هم‌چنین فاصله‌ی دربرگیرنده‌ی ۹۸٪ تعداد زنبور شکار شده از نقطه‌ی رهاسازی ($X_{98\%}$) دارای میانگینی حدود ۲۹/۹ متر بود. به هر حال، در سال دوم در گوجه‌فرنگی، ضریب پخش طی دو روز اول، ۴/۶۱ متر مربع / روز بود که با افزایش منظمی در روز هشتم به حداکثر ۲۲/۳۲ متر مربع در روز رسید. فاصله‌ی دربرگیرنده ۹۸٪ جمعیت در سال دوم در گوجه‌فرنگی نسبت به سال اول کاهش داشت و حدود ۲۲/۸۴ متر بود. از نظر میانگین تعداد زنبور باقیمانده در مزرعه، در سال اول ۵۳۰/۹۲ زنبور و در سال دوم در گوجه‌فرنگی ۸۹۵/۹۳ زنبور محاسبه شد. در برنج نتایج سال‌های مختلف آزمایش با هم تفاوت داشتند. ضرایب تبیین به ترتیب برای سال‌های اول، دوم و سوم بین ۰/۶۱-۰/۹۰، ۰/۵۱-۰/۸۳ و ۰/۶۶-۰/۷۴ تغییر کرد. در سال اول در برنج، ضریب پخش حداقل ۰/۱۰۱۴ و حداکثر ۲/۴۱ متر مربع در روز در نسل‌های اول و دوم بود. اما در سال دوم در برنج رتون، در مزرعه اول ضریب پخش حداکثر و معادل ۳/۴۰۰ متر مربع / روز در نوبت اول نمونه‌برداری بود و در نوبت‌های دیگر بیش از ۵۰٪ کاهش دیده شد. اما در مزرعه دوم همین ضریب از ۳/۹۳ متر مربع در روز به ۲۹/۷۶ متر مربع / روز در نوبت سوم نمونه‌برداری (روز ششم) رسید که افزایش بسیار زیادی را نشان می‌دهد. متوسط تعداد زنبور باقیمانده در مزرعه اول ۶۳۰/۶۷ و در مزرعه دوم ۲۷۲/۱۸ زنبور بود. در سال سوم طی دو نسل آزمایش در برنج در یک مزرعه، به جز در نوبت اول یعنی دو روز پس از رهاسازی در هیچ نوبت دیگری زنبور روی کارت‌های زرد مشاهده نشد. از نظر میزان پارازیتیسیم تخم میزبان، در گوجه‌فرنگی در سال اول عمدتاً در دو روز اول نمونه‌برداری پارازیتیسیم روی کارت‌ها نصب شده تا حدود شعاع ۱۰ متری از مرکز رهاسازی مشاهده شد و روزهای دیگر فاقد پارازیتیسیم بود. اما در سال دوم در تمام نوبت‌های نمونه‌برداری تا فاصله‌ی ۱۵ متری از مرکز رهاسازی پارازیتیسیم مشاهده شد. حداکثر تعداد تخم پارازیتیه برای سال اول و دوم در گوجه‌فرنگی به ترتیب ۲۳ و ۲۶ عدد تخم / کارت بود. میزان پارازیتیسیم در برنج در سال اول به طور متوسط بین صفر، ۲۰، ۹۵ و ۱۱۷ عدد تخم پارازیتیه / کارت بود. اما در سال سوم به طور بارزی میزان پارازیتیسیم افزایش یافت. در این سال، در مزرعه اول با میانگین حداکثر ۹۰ تخم / کارت در شعاع یک متری نقطه رهاسازی ۴/۵ تخم / کارت در شعاع ۱۵ متری طی دو روز اول پارازیتیسیم مشاهده شد و سپس بعد از ۴ روز به حداکثر ۲۰/۴۵ تخم / کارت و حداقل صفر رسید. در این سال، حتی تا ۶ روز پس از رهاسازی حدود ۵ تخم پارازیتیه بر کارت مشاهده شد. در مزرعه دوم نیز الگوی مشابهی مشاهده شد. بر اساس داده‌های هواشناسی دو استان خراسان رضوی و مازندران در دوره آزمایش‌های صحرایی، سرعت باد، دما و رطوبت نسبی به ترتیب ۱۰/۶۷ و ۵ متر / ثانیه، ۲۹/۱-۱۵/۹ و ۲۶/۱-۹/۹ درجه سلسیوس و ۷۷-۱۹ و ۶۱-۸۱ درصد بود. شاید بتوان گفت

که به دلیل شرایط مساعد در زمان آزمایش‌ها، پراکنش زنبور کمتر تحت تاثیر عوامل محیطی بوده است چرا که بخصوص در سال دوم در گوجه فرنگی و سال دوم و سوم در برنج پراکنش یکنواختی مشاهده شد. یکی از تفاوت‌های مهم در برنج و گوجه فرنگی میزان پوشش سبز گیاه (Canopy) است که در برنج به مراتب بیشتر از گوجه فرنگی است. افزایش پوشش سبز به منزله افزایش سطح مورد نیاز برای جستجوی زنبور است که می‌تواند به شدت پراکنش آن را کاهش دهد. برنج رشد سریعتر و ارتفاع بیشتری از گوجه‌فرنگی دارد به همین دلیل در کشت رتون در سال دوم به مراتب پراکنش یکنواخت‌تری از زنبور مشاهده شد و مشخص شد در شرایط عادی زنبور بیشتر از طریق راه رفتن میزبان یابی می‌کند. لذا سطح کمتر به معنای پراکنش بیشتر است. علاوه بر این، فواصل اولیه برای بررسی این رفتار زنبور از نقطه رهاسازی بیشتر از انتظار بود چرا که در سال سوم در برنج وقتی فواصل کاهش یافت مشاهدات دقیقتری از روند پارازیتسم ثبت شد. به طور کلی با افزایش فاصله از مرکز رهاسازی و گذشت زمان، از تراکم زنبور در محیط کاسته شده است. بنا بر این جهت نیل به نتیجه‌ی بهتر از رهاسازی زنبور تریکوگراما در کنترل کرم میوه‌ی گوجه‌فرنگی و ساقه خوار برنج، به مراتب به تعداد زیادی نقطه‌ی رهاسازی نیاز است تا زنبور هر چه یکسان‌تر در مزرعه پخش شود. جایگزینی شیوه رهاسازی پاششی که نیازمند تغییر بسته‌بندی زنبور تریکوگراما است (بسته بندی کپسولی)، در حال حاضر ضرورت اصلی در توسعه کاربرد این دشمن طبیعی در کشور است.

عنوان: تعیین عوامل اصلی پوسیدگی ریشه لوبیا و ارزیابی پتانسیل و خسارت این عوامل روی لوبیا در شهرستان خمین

شماره مصوب: ۹۳۱۰۱-۱۶-۶۱-۲

واحد اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی

محل اجرا: خمین

مجری: آقای مهندس محمدرضا لک

سال خاتمه: ۱۳۹۵

سال شروع: ۱۳۹۳

چکیده

شهرستان خمین یکی از مناطق مهم تولید لوبیا در استان مرکزی است. بیماری پوسیدگی ریشه از بیماری‌های مهم زراعت لوبیا در این شهرستان است. به منظور شناسایی عوامل مهم پوسیدگی ریشه و ارزیابی پتانسیل این بیماری از ۴۰ مزرعه لوبیا در شهرستان خمین طی سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ بازدید و نمونه برداری شد. از ۴۴۶ جدایه قارچی جدا شده از ناحیه طوقه و ریشه با علائم پوسیدگی، قارچ‌های *Fusarium solani*, *Rhizoctonia solani*, *F. oxysporum*, *F. equiseti* به ترتیب با فراوانی ۷۲/۴۲، ۱۰/۷۶، ۱۰/۰۸ و ۶/۷۲ درصد به عنوان عوامل پوسیدگی ریشه لوبیا شناسایی شدند. تمام مزارع لوبیای بازدید شده آلوده به بیماری پوسیدگی ریشه بودند. ضریب همبستگی شاخص بیماری در شرایط گلخانه و مزرعه مثبت و معنی دار بود. به منظور تعیین میزان خسارت بیماری پوسیدگی فوزاریومی ریشه با عامل *F. solani* در مزرعه ایستگاه تحقیقات لوبیای خمین، ارقام لوبیا چیتی صدری، لوبیا سفید درسا و لوبیا قرمز گلی در دو شرایط مزرعه با آلودگی طبیعی به *F. solani* و ضد عفونی شده با متامسدیم کشت شد. نتایج نشان داد بیماری پوسیدگی ریشه لوبیا عملکرد دانه، عملکرد بیولوژیک، وزن صد دانه، ارتفاع بوته، تعداد غلاف در بوته و تعداد دانه در غلاف را به ترتیب به میزان ۳۴، ۲۴/۵، ۲/۵، ۲۳/۷، ۳۷/۸ و ۴/۸ درصد نسبت به شاهد کاهش داد.

عنوان: بررسی کارایی پروتئین آبزبان (آمینوهیرکان) در جلب و کنترل مگس میوه زیتون

شماره مصوب: ۹۳۱۱۲-۱۶-۱۶-۰۴

واحد اجرا: بخش تحقیقات حشره‌شناسی کشاورزی

محل اجرا: گیلان، قزوین و زنجان

مجری مسئول: آقای دکتر علی‌اکبر کیهانیان

سال خاتمه: ۱۳۹۵

سال شروع: ۱۳۹۳

چکیده

مگس میوه زیتون، *Bactrocera oleae* Rossi، از مهم‌ترین آفات زیتون است. روش‌های مختلفی برای کنترل آن از جمله استفاده از جلب‌کننده‌های غذایی برای شکار مگس‌های نر و ماده زیتون وجود دارد. انتخاب یک جلب‌کننده غذایی مناسب برای شکار بیشتر مگس‌های زیتون می‌تواند باعث کاهش خسارت میوه‌ها گردد. هدف از اجرای تحقیق بررسی کارایی فرآورده تهیه شده از پسماند آبزبان به نام پروتئین ماهی با نام تجاری آمینو هیرکان[®] جهت مقایسه با سایر انواع پروتئین‌ها می‌باشد. آزمایش با ۵ تیمار و ۴ تکرار در استان‌های گیلان و قزوین در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ انجام شد. تیمارها شامل ۱- پروتئین هیدرولیزات خارجی (شرکت اگریسنس) با غلظت ۳ درصد با تله مکفیل، ۲- پروتئین هیدرولیزات خارجی (شرکت اگری سنس) با غلظت ۳ درصد با بطری پلاستیکی ۳- پروتئین ماهی با غلظت ۴ درصد با تله مکفیل، ۴- پروتئین ماهی با غلظت ۴ درصد با بطری پلاستیکی، ۵- تله کارت زرد چسبنده به همراه فرومون جنسی مگس میوه زیتون بود. آماربرداری به صورت هفتگی و به تفکیک جنسیت در هر نوبت انجام گرفت. نتایج حاصل نشان داد که بین تیمارها در جلب مگس میوه زیتون اختلاف معنی‌دار وجود دارد. مقایسه میانگین جلب حشرات نر بر اساس آزمون دانکن در استان گیلان نشان داد که تله مکفیل ماهی با میانگین $6/55 \pm 0/73$ به همراه تله کارت زرد چسبنده با فرومون جنسی $6/76 \pm 0/14$ در یک سطح آماری قرار گرفتند، در حالیکه در قزوین تله کارت زرد چسبنده با فرومون جنسی با میانگین $6/47 \pm 1/37$ دارای بیشترین جلب حشرات نر بود. جلب حشرات ماده در گیلان تله مکفیل ماهی با میانگین $1/08 \pm 5/93$ و در قزوین نیز این تله با میانگین $4/45 \pm 0/37$ دارای بیشترین جلب بود. در جلب حشرات غیر هدف نیز در گیلان و قزوین تله مکفیل ماهی به ترتیب با میانگین $1/35 \pm 14/10$ و $1/61 \pm 15/85$ دارای بیشترین میزان جلب بود. براساس نتایج حاصل، در صورت عدم استفاده از پروتئین‌های هیدرولیزات، ترکیب آمینوهیرکان جایگزین مناسبی جهت پایش و طعمه‌پاشی در کاهش جمعیت مگس میوه زیتون موثر می‌باشد.

عنوان: بررسی تاثیر مواد فرار حاصل از حشرات کامل آفت و گیاه میزبان روی رفتار سرخرطومی

جالیز در شرایط طبیعی و آزمایشگاه

شماره مصوب: ۹۳۱۴۴-۱۶-۴۴-۴

واحد اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان جنوبی

محل اجرا: خراسان جنوبی

مجری مسئول: آقای دکتر کاظم محمدپور

سال خاتمه: ۱۳۹۵

سال شروع: ۱۳۹۳

چکیده

سرخرطومی جالیز *Acythopeus curvirostris persicus* Thompson یکی از آفات مهم جالیز است که به تعداد زیادی از گیاهان خانواده کدوئیان از جمله هندوانه، خربزه و خیار حمله می‌کند. با توجه به کم تاثیر بودن سموم و اثرات مخرب زیست‌محیطی آن‌ها می‌توان از روش‌های نوین کنترل آفات استفاده نمود. از جمله این روش‌ها می‌توان به استفاده از فرومون و کایرومون اشاره نمود. در این تحقیق با انجام آزمایش‌های بویایی‌سنجی توسط بویایی‌سنج استاتیک دو راهه، میزان جلب‌کنندگی میوه گیاهان میزبان و حشرات کامل سرخرطومی جالیز برای افراد همگونه مورد بررسی قرار گرفت. نتایج به‌دست آمده نشان داد که حشرات کامل نر و ماده جفت‌گیری نکرده سرخرطومی جالیز، به همه‌ی میوه‌های گیاهان میزبان و نیز مواد استخراج شده طبیعی پاسخ مثبت دادند. البته میوه‌های هندوانه، خیار و خربزه پاسخ بویایی بیشتر و معنی‌داری را در مقایسه با میوه هندوانه ابوجهل در سرخرطومی جالیز ایجاد نمود. همچنین حشرات کامل سرخرطومی جالیز پاسخ بویایی معنی‌داری را به مواد فرار استخراج‌شده طبیعی از حشرات نر در مقایسه با مواد فرار حشره ماده نشان دادند. ترکیبات فرار اختصاصی شناسایی شده در حشرات نر نه تنها پاسخ بویایی را در سرخرطومی جالیز ایجاد ننمودند بلکه از جلب‌کنندگی برای سرخرطومی جالیز در تله‌گذاری صحرایی برخوردار نبودند. نتایج این تحقیق نشان داد در مواد فرار استخراجی حشره نر و گیاهان میزبان مواد جلب‌کننده‌ای وجود دارد که سبب واکنش‌های رفتاری در سرخرطومی جالیز می‌شود که بایستی شناسایی آن‌ها از طریق آزمایش‌های گازکروماتوگرافی-الکتروآنتنودتکتوگرافی و گازکروماتوگرافی-طیف سنج جرمی با قابلیت‌های مناسب انجام شود.

عنوان: بررسی تأثیر فرمولاسیون‌های مختلف *Trichoderma atroviride* Ta-211R در کنترل بیولوژیک *Pythium aphanidermatum* عامل مرگ گیاهچه خیار در گلخانه

شماره مصوب: - - -

واحد اجرا: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و طبیعی استان تهران

محل اجرا: تهران (ورامین) و البرز (کرج)

مجری مسئول: آقای دکتر داریوش شهریار

سال خاتمه: ۱۳۹۵

سال شروع: ۱۳۹۳

چکیده

خیار *Cucumis sativus* از گیاهان مهم جالیزی در سطح گلخانه های کشور محسوب می شود ولی هر ساله عوامل بیماری زای گیاهی به ویژه قارچ *Pythium aphanidermatum* عامل پوسیدگی بذر و گیاهچه میری خسارت قابل توجهی به این گیاه وارد می کند. به دلیل خطرات ناشی از روش های کنترل شیمیایی به ویژه مشکلات باقیمانده سموم در محصول و محیط زیست، پروژه کنترل بیولوژیک با هدف دستیابی به بهترین بستره و فرمولاسیون غذایی رشد تریکودرما تنظیم گردید. بدین منظور ابتدا سوسپانسیون کنیدیایی جدایی های از *Trichoderma atroviride* تحت کد Ta-211R بر روی بستره های آلی دو ترکیبی شامل ترکیب سبوس گندم- شلتوک برنج و کلش گندم- بقایای ذرت با نسبت مساوی از هر ترکیب و پیت ماس تجاری رشد داده شد. بستره های فوق به سینی کاشت و گلدان حاوی زادمایه قارچ بیماریزا به همراه شاهد سالم افزوده و سپس بذر رقم سلطان کاشته شد. این آزمایش در مرحله سینی کاشت با ۶ تیمار و مرحله گلدان با ۱۰ تیمار در قالب طرح کاملا تصادفی در چهار تکرار اجرا شد. آماربرداری از میزان مرگ و میر بوته های خیار یک و دو هفته بعد از کاشت و جمعیت زنده تریکودرما در بستره ها در طی ۶ ماه روی محیط اختصاصی *Trichoderma Selective Medium* (TSM) تعیین گردید در بخش دوم آزمایشات اقدام به تهیه فرمولاسیون به فرم های پودر تفاله چغندر فند، پودر تالک، ورمی کولیت- سبوس گندم و پستا گرانول شد و جمعیت *T. atroviride* در بستره ها و ترکیبات فرموله شده در دمای ۴ و ۲۰ درجه سانتی گراد در طول شش ماه روی محیط اختصاصی بر اساس CFU/ml تعیین گردید. نتایج بررسی نشان داد که بستره کشت سبوس گندم و شلتوک برنج و بستره پیت ماس تجاری از نظر آماری بترتیب با ۵۲/۸۶، ۴۲/۱۴ و ۳۰/۷۱ درصد کاهش بیماری برترین بستره های کشت بوده اند. در شرایط گلخانه ای نیز ترکیب سبوس گندم و شلتوک برنج و سپس پیت ماس تجاری به ترتیب با ۷۵٪ و ۶۵/۶۲٪ و ترکیب تریانوم- پی با ۷۸/۹٪ بیشترین موفقیت در کنترل بیماری داشتند از نظر مقدار تریکودرمای زنده به ترتیب بستره سبوس گندم- شلتوک برنج با $4/153 \times 10^8$ پروپاگال بیشترین جمعیت فعال را داشته است و سپس دو بستره پیت ماس تجاری و کلش گندم - بقایای ذرت به ترتیب با $0/86 \times 10^8$ و $0/6 \times 10^8$ پروپاگال در گروه بعدی در شش ماه

اول نمونه برداری از خاک گلدان با گیاه قرار گرفتند و همچنین کمترین درصد کاهش بقای عامل بیوکنترل در ترکیب سبوس گندم - شلتوک برنج اتفاق افتاده است. در بررسی تعیین مقدار تریکودرمای زنده فرمولاسیون پستاگرانول که بر پایه مواد نشاسته‌ای یا گلوتهنی تهیه شده با $10^7 \times 2/925$ و $10^7 \times 3/161$ پروپاگال بترتیب در دمای ۴ و ۲۰ درجه سلسیوس بیشترین جمعیت فعال را به خود اختصاص داد. سپس ترکیب ورمیکولیت و سبوس گندم با $10^7 \times 2/249$ و $10^7 \times 2/5421$ پروپاگال بترتیب در دمای ۴ و ۲۰ درجه سلسیوس قرار گرفت ولی در پودر تفاله چغندر قند و پور تالک بقای تریکودرما کمتر بود. همچنین عمر مفید *T.atroveridae* TR-211 در طی شش ماه نمونه برداری در دمای ۴ درجه سلسیوس تا ماه‌های سوم کاهش داشته و از ماه چهارم به بعد ثابت مانده است. ولی در دمای ۲۰ درجه سلسیوس کاهش تدریجی جمعیت تا پایان شش ماه اتفاق افتاده است.

عنوان: ارزیابی پتانسیل جغد گوش دراز در کنترل طبیعی جوندگان با استفاده از ریمه‌ها در استان‌های البرز، اصفهان و همدان

شماره مصوب: ۹۳۱۷۱-۱۶-۱۶-۲

واحد اجرا: بخش تحقیقات جانورشناسی

محل اجرا: استان‌های البرز، اصفهان و همدان

مجری: آقای دکتر ابوالقاسم خالقی‌زاده

سال خاتمه: ۱۳۹۵

سال شروع: ۱۳۹۳

چکیده

جغد گوش‌دراز (*Asio otus* (Linnaeus, 1758) (Aves: Strigidae) در گذشته به‌عنوان یکی از جغدهای کمیاب ایران مطرح بود اما خوشبختانه جمعیت آن در سال‌های گذشته در نقاط مختلف کشور در حال افزایش بوده است. به علت اینکه فعالیت شبانه جغدها با فعالیت پستانداران کوچک بخصوص جوندگان دارای همپوشانی زمانی است، جغدها عمدتاً از جوندگان تغذیه می‌نمایند. پرندگان شکاری از جمله جغدها، بقایای غیر قابل هضم طعمه‌های بلعیده شده را به صورت گلوله‌های استوانه‌ای شکل از دهان خود خارج می‌کنند که به آن ریمه (pellet) گفته می‌شود. در این پژوهش از مناطق مهرشهر کرج، اصفهان و بهار همدان، ۷۴۴ ریمه جمع‌آوری شد. ریمه‌ها پس از انتقال به آزمایشگاه، ابتدا، تمیز، شماره‌گذاری، اندازه‌گیری و توزین شد. سپس با خیساندن ریمه‌ها توسط الکل، طعمه‌های قابل شناسایی آن تفکیک و شناسایی شدند. به طور کلی، جوندگان در ۵۵۱ ریمه (۰.۷۴/۰۶)، پرندگان در ۲۱۱ ریمه (۰.۲۸/۳۶)، حشره‌خوارها در ۲۰ ریمه (۰.۲/۶۹) و حشرات در ۱۳ ریمه (۰.۱/۷۵) وجود داشتند. از کل ۵۸۳ طعمه شناسایی شده جوندگان، ۲۳۱ طعمه از جنس موش‌ها *Mus* (۰.۳۹/۶۲)، ۱۵۲ طعمه از جنس ول‌ها *Microtus* (۰.۲۶/۰۷)، ۱۳۳ طعمه از جنس هامسترها *Cricetulus* (۰.۲۲/۸۱)، ۴۷ طعمه از جنس مریون *Meriones* (۰.۸/۰۶) و جنس‌های *Rattus*، *Nesokia* و *Rhombomys* سهم بسیار کمی داشتند (به ترتیب ۰.۲/۴۰، ۰.۰/۶۹ و ۰.۰/۳۴). گونه غالب در اصفهان جنس هامسترها *Cricetulus* (۰.۳۵/۱۵)، در همدان جنس موش‌ها *Mus* (۰.۴۳/۸۰) و در کرج ول‌ها *Microtus* (۰.۵۴/۳۷) بود. به علت عدم هراس نه چندان زیاد جغد گوش‌دراز از انسان و حضور آن در کنار زمین‌های کشاورزی در آینده نزدیک می‌توان اقدام به جلب آن‌ها برای استفاده در کنترل تلفیقی جوندگان در مزارع کشاورزی نمود.

عنوان: ارزیابی واکنش برخی ژنوتیپ‌های گوجه‌فرنگی بانک ژن گیاهی ملی ایران نسبت به نماتد مولد گره ریشه (*Meloidogyne javanica*) تحت شرایط کنترل شده

شماره مصوب: ۹۴۱۲۳-۱۶-۱۶-۲

واحد اجرا: بخش تحقیقات نماتدشناسی

محل اجرا: تهران

مجری: سرکار خانم مهندس المیرا ابوترابی

سال خاتمه: ۱۳۹۶

سال شروع: ۱۳۹۴

چکیده

نماتدهای گره ریشه *Meloidogyne* spp. با داشتن وسیع‌ترین پراکندگی در مزارع گوجه‌فرنگی، از مهمترین نماتدهای انگل گوجه‌فرنگی محسوب می‌شوند. شناسایی و استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل مناسب‌ترین روش در کنترل این نماتدهاست. به این منظور، عکس‌العمل تعداد ۱۴ ژنوتیپ انتخابی گوجه‌فرنگی نسبت به گونه *M. javanica* طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۴ مورد ارزیابی قرار گرفت. آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی در شرایط گلدانی صورت گرفت. در این بررسی اثر متقابل زمان در تیمار، اختلاف معنی‌داری بین تیمارهای آزمایشی در متغیرهای مورد ارزیابی نشان نداد. لذا، نتایج حاصل از تجزیه واریانس میانگین داده‌ها در تجزیه مرکب دو سال آزمایش، اختلاف معنی‌داری در سطح احتمال ۵ درصد بین تیمارهای آزمایشی در متغیرهای وابسته به جمعیت نماتد نشان داد. در این آزمایش، ۵۳ درصد ژنوتیپ‌های گوجه‌فرنگی شامل TN-72-950، TN-72-997، TN-72-955، TN-72-992، TN-72-1088، TN-72-1126، TN-72-1019 با داشتن شاخص‌های $Rf \leq 1$ و $GI \leq 2$ جزو نمونه‌های فوق حساس، ۲۷ درصد شامل TN-72-1109، TN-72-939، TN-72-1122 و Control با داشتن شاخص‌های $Rf > 1$ و $GI > 2$ جزو نمونه‌های حساس و ۲۰ درصد شامل TN-72-938، TN-72-1041 و TN-72-1012 با داشتن شاخص‌های $Rf \leq 1$ و $GI \leq 2$ به‌عنوان نمونه‌های نسبتاً مقاوم (با ویژگی فوق حساسیت) تعیین شدند.

عنوان: ارزیابی تأثیر قارچ کش بیولوژیک تجاری CangMei حاوی باکتری *Bacillus subtilis* در کنترل بیماری بلاست برنج تحت شرایط مزرعه
شماره مصوب: ۴۷-۱۶-۱۶-۹۴۱۹۳
واحد اجرا: بخش تحقیقات کنترل بیولوژیک
محل اجرا: آزمایشگاه تحقیقات کنترل بیولوژیک آمل و ایستگاه تحقیقات چپرسر تنکابن
مجری مسئول: آقای دکتر شهرام نعیمی
سال شروع: ۱۳۹۴
سال خاتمه: ۱۳۹۵

چکیده

استفاده از قارچ کش های شیمیایی روش رایج مدیریت بیماری بلاست در کشور محسوب می شود که متأسفانه خطرات جدی برای سلامتی انسان و محیط زیست به دنبال دارد. کنترل بیماری بلاست با استفاده از میکروارگانیسم های مفید، می تواند شیوه ای بی خطر و مطلوب برای کاهش مصرف سموم شیمیایی محسوب شود. سویه های مختلف باکتری *Bacillus subtilis* توانسته اند انواع بیماری های گیاهی خاکزاد و هوازاد را در میزبان های گیاهی مختلف به خوبی کنترل کنند. هدف از انجام این تحقیق ارزیابی کارایی یک قارچ کش بیولوژیک با نام تجاری CangMei با فرمولاسیون پودر و تابل حاوی *B. subtilis* در کنترل بیماری بلاست برنج در شرایط شالیزارهای شمال کشور بود. برای این منظور، سوسپانسیون تهیه شده از فرمولاسیون پودری با سه دُز مختلف (۹۰، ۱۵۰ و ۱۸۰ گرم در هکتار) روی بوته های برنج محلول پاشی شد. قارچ کش شیمیایی Nativo® 75WG به میزان ۱۶۰ گرم در هکتار به عنوان مقایسه مورد استفاده قرار گرفت. این پروژه در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با پنج تیمار و سه تکرار در دو مزرعه برنج واقع در دو منطقه مختلف در شمال کشور (آمل و تنکابن) انجام شد. شدت بیماری بلاست برگ و گردن خوشه و نیز میزان عملکرد محصول محاسبه و با شاهد مقایسه شد. تجزیه واریانس صفات مورد مطالعه (شدت بیماری بلاست برگ و خوشه و عملکرد) در منطقه آمل نشان داد که اثر تیمار در این مکان معنی دار نبوده است. به رغم این، قارچ کش شیمیایی ناتیوو و دُز ۱۸۰ گرم در هکتار قارچ کش بیولوژیک باعث بیشترین مقدار عملکرد محصول در منطقه آمل شدند (به ترتیب با افزایش بیش از ۹۷ و ۵۷٪ نسبت به شاهد). همچنین، کمترین میزان بلاست برگ در این منطقه مربوط به قارچ کش شیمیایی و دُز ۱۸۰ گرم در هکتار قارچ کش بیولوژیک بود (به ترتیب بیش از ۵۸٪ و ۲۹٪ کنترل بیماری). تجزیه واریانس صفات مورد مطالعه (شدت بیماری بلاست برگ و خوشه و عملکرد) در منطقه تنکابن نشان داد که اثر تیمار فقط روی درصد بلاست گردن خوشه معنی دار بود. با این وجود، در صفت عملکرد، دُز ۱۸۰ گرم در هکتار قارچ کش بیولوژیک (با بیش از ۱۴٪ افزایش عملکرد نسبت به شاهد) بالاترین مقدار را نشان داد و در صفت بلاست برگ، قارچ کش شیمیایی ناتیوو و پس از آن دُز

۱۵۰ گرم در هکتار قارچ کش بیولوژیک کمترین شدت را به خود اختصاص دادند (به ترتیب با ۴۵ و ۴۲٪ کنترل بیماری). همچنین، کمترین میزان بلاست گردن خوشه در این منطقه مربوط به قارچ کش شیمیایی و ۱۸۰ گرم در هکتار قارچ کش بیولوژیک بود (به ترتیب نزدیک به ۹۰٪ و ۵۶٪ کنترل بیماری). در مجموع، با توجه به کاهش محسوس بیماری بلاست (به خصوص بلاست گردن خوشه) و نیز افزایش عملکرد محصول برنج توسط قارچ کش بیولوژیک CangMei، این فرآورده برای کاربرد در شالیزارهای برنج شمال کشور با ۱۸۰ گرم در هکتار قابل توصیه است.

عنوان: مطالعه کارایی کنه‌کش انویدوراسپید (SC(Envidor speed) ۲۴% با ماده موثره (abamectin + spiroadiclofen) در مقایسه با کنه‌کش‌های رایج علیه کنه تارتن انجیر (*Eotetranychus hirsti* (Acari: Tetranychidae)

شماره مصوب: ۹۵۱۱۹-۱۶-۱۶-۰

واحد اجرا: بخش تحقیقات جانورشناسی

محل اجرا: استان‌های فارس، مرکزی، لرستان و کرمانشاه

مجری مسئول: سرکار خانم دکتر آزاده فرازمنند

سال خاتمه: ۱۳۹۶

سال شروع: ۱۳۹۵

چکیده

کنه‌ی تارتن انجیر *Eotetranychus hirsti* Pritchard & Baker از جمله آفات مهم درختان انجیر دیم و آبی می‌باشد. بنابراین ثبت ترکیبات جدید برای کنترل آفت ضروری است. بدین منظور آزمایش حاضر در استان‌های فارس، لرستان، مرکزی و کرمانشاه در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در ۴ تکرار انجام شد. تیمارها عبارت بودند از: انویدور اسپید با غلظت ۰/۴ در هزار، انویدور اسپید با غلظت ۰/۵ در هزار، هگزی تیاوکس با غلظت ۰/۵ در هزار، بروموپروپیلات با غلظت ۱/۵ در هزار و شاهد (آب‌پاشی). زمان محلول‌پاشی با جمع‌آوری تصادفی و بررسی ۲۰۰ برگ از تیمارها و با مشاهده میانگین ۵ عدد کنه فعال زیر هر برگ انجام شد. بعد از محلول‌پاشی، نمونه‌برداری در فواصل ۳، ۷، ۱۴ و ۲۱ روز از ۳۰ برگ از هر واحد آزمایشی صورت گرفت و مراحل رشدی (غیر از تخم) کنه‌تار عنکبوتی موجود در برگ‌ها با استفاده از بینوکولار شمارش و ثبت شدند. نتایج نشان داد که در استان فارس در روز سوم پس از سم‌پاشی بیشترین درصد کارایی مربوط به سم انویدور اسپید ۰/۴ در هزار، انویدور اسپید ۰/۵ در هزار، هگزی تیاوکس ۰/۵ در هزار و بروموپروپیلات ۱/۵ در هزار به ترتیب با میانگین تلفات ۸۷/۴۷، ۸۶/۱۹ و ۸۳/۴۰ درصد بود. در استان مرکزی بیشترین درصد کارایی در روز هفتم بعد از سم‌پاشی، مربوط به سم انویدوراسپید ۰/۵ در هزار، انویدوراسپید ۰/۴ در هزار، هگزی تیاوکس ۰/۵ در هزار و بروموپروپیلات ۱/۵ در هزار به ترتیب با میانگین تلفات ۸۷/۸۷، ۸۳/۴۸، ۸۲/۲۵ و ۸۱/۷۵ درصد مشاهده شد. در استان کرمانشاه در روز چهاردهم بعد از سم‌پاشی بیشترین درصد کارایی مربوط به سم انویدور اسپید ۰/۵ در هزار، انویدور اسپید ۰/۴ در هزار، بروموپروپیلات ۱/۵ در هزار و هگزی تیاوکس ۰/۵ در هزار به ترتیب با میانگین تلفات ۹۹/۸۴، ۹۹/۰۹، ۹۸/۶۳ و ۹۷/۲۶ درصد مشاهده شد و در استان لرستان نیز بیشترین درصد کارایی در روز بیست و یکم بعد از سم‌پاشی مربوط به بروموپروپیلات ۱/۵ در هزار، انویدوراسپید ۰/۴ در هزار، هگزی تیاوکس ۰/۵ در هزار و انویدوراسپید ۰/۵ در هزار به ترتیب با میانگین تلفات ۷۲/۴۲، ۷۰/۱۹، ۶۵/۲۱ و ۵۵/۵۳ درصد بود. با توجه به اینکه هدف عمده از انجام این

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

آزمایش ثبت ترکیب کنه کش جدید انویدوراسپید با دوز مطلوب بود، از این رو در بین دزهای مصرفی انویدوراسپید، سم انویدو اسپید با دوز ۰/۴ در هزار می تواند توصیه شود.

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی- فناوری
موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور

پایان نامه ها و رساله های مصوب

پایان نامه‌های مصوب طی خردادماه ۱۳۹۶

استاد	عنوان پایان نامه	سمت	دانشگاه	دانشجو
آقای مهندس حسن هدی	بررسی اثر دما بر سامانه ایمنی و فعالیت آنتی اکسیدانی کرم ساقه‌خوار نواری برنج	مشاور	دانشگاه گیلان	خانم لیلا شماخی
سرکار خانم دکتر الهام احمدی	شناسایی مولکولی و آنالیز فیلوژنی گونه‌های دیکروسلیوم در نشخوارکنندگان کوچک (سه منطقه جغرافیایی ایران) و در میزبانان واسط (استان آذربایجان غربی)	مشاور	دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه	خانم لعیا شمسی
سرکار خانم دکتر فریبا مظفریان	بررسی گونه‌های زنجره و زنجرک‌های مو و تغییرات جمعیت آنها نسبت به ماه‌های سال و ارقام انگور موجود در برخی مناطق استان کرمانشاه	راهنمای دوم	پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه رازی	آقای علی اشرف عسگری سرچقایی

رساله مصوب طی خردادماه ۱۳۹۶

استاد	عنوان رساله	سمت	دانشگاه	دانشجو
سرکار خانم دکتر فریبا مظفریان	بررسی سیستماتیک ملکولی و مرفولوژیک گونه‌های پشه خاکی ماده و تشخیص آلودگی آن‌ها به انگل لیشمانیا در کانون‌های اندمیک لیشمانیوز جلدی روستایی در ایران	مشاور	دانشگاه علوم پزشکی	خانم آزاد آبسواران
آقای دکتر محمدرضا صفرنژاد	توسعه سیستم تشخیصی بر علیه ویروس‌های موزائیک انجیر تریستزا و بیمارگر جاروک لیموترش با استفاده از فن آوری نو ترکیبی	راهنما	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	خانم نیلوفر رجبی
آقای دکتر فرید بیکی فیروزجائی	شناسائی و تعیین صفات اندوفیت‌های برنج و نقش آنها در کنترل بیماری بلایت برنج با عامل <i>Xanthomonas oryzae pv. Oryzae</i>	مشاور	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	خانم حدیث یوسفی
آقای دکتر حسن عسکری	پراکنش فضایی و مکانی آفات چوب‌خوار چنار و بررسی تاثیر جلب‌کننده‌های مختلف در به دام اندازی آنها در شهر کرج	راهنمای دوم	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	آقای سجاد حسین‌زاده منفرد
آقای دکتر عزیز شیخی گرجان	تجزیه پروتئوم گندم در تعامل با آفت کش بارگذاری شده در نانوحامل	مشاور	دانشگاه تبریز	آقای مهدی علیزاده

بررسی عناوین پژوهشی پیشنهادی استان‌ها طی خردادماه ۱۳۹۶

نتیجه		تعداد عناوین پژوهشی ارسالی	استان پیشنهاد دهنده
عدم تایید	تایید		
-	۷	۷	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان (شهید مقبلی)
-	۲	۲	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی قزوین
۱	۱	۲	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی گیلان
-	۱	۱	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان شرقی
۲	۵	۷	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زنجان
۲	-	۲	مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

آموزش کارآموز و مهارت‌آموز طی خردادماه ۱۳۹۶

بخش تحقیقات	کارآموز / مهارت آموز	معرفی شده از	مقطع	نام دانشجو	مدت آموزش (ساعت)	سرپرست
ویروس‌شناسی گیاهی	مهارت‌آموز	سازمان نظام مهندسی استان تهران	کارشناس ارشد	خانم مهندس مرجان روشنفکر راد	۵۲۸	آقای دکتر کاوه بنانج
حشره‌شناسی کشاورزی	مهارت‌آموز	سازمان نظام مهندسی استان تهران	کارشناس	آقای کوشا روان پارسا	۵۲۸	آقای دکتر حسین رنجبر
	مهارت‌آموز	سازمان نظام مهندسی استان تهران	کارشناس	آقای حامد لطیفیان	۵۲۸	آقای دکتر ولی‌اله بنی‌عامری

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی- فناوری
موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

تازه‌های رسیده به مرکز اسناد و مدارک گیاهپزشکی

نشریات فارسی

۱. دوماهنامه صنایع غذایی گلچین/۱۳۹۵، سال ۳۱، شماره ۳۰۳
۲. ماهنامه خبری علمی، آموزشی و تحلیلی سرآمد/۱۳۹۵، شماره ۳۳
۳. ماهنامه آموزشی، علمی خبری و تحلیلی دانش‌بنیان/۱۳۹۵، شماره ۱۵
۴. ماهنامه فناوری نانو/۱۳۹۵، سال پانزدهم، شماره ۱۲، شماره پیاپی ۲۳۳
۵. گیاه‌پزشکی (مجله علمی کشاورزی)/۱۳۹۵، جلد ۳۹ شماره ۴
۶. مروج/۱۳۹۵، شماره ۱۵۴-۱۵۵
۷. هژیر صنعت/۱۳۹۵، شماره ۱۷
۸. مجله پژوهش‌های راهبردی در علوم کشاورزی و منابع طبیعی/۱۳۹۶، جلد ۲، شماره ۱

نشریات لاتین

1. Journal fur Kulturpflanzen/2017, Band 69, No. 3
2. Turkiye Entomoloji Dergisi/2016, Vol. 40, No. 4
3. Jircas Newsletter for international collaboration/2016, No. 79
4. Bitki Koruma Bulteni/2016, Vol. 56, No. 2, 3
5. Annali Del Museo Civico di Storia Naturale/2016, Vol. 108

شماره پیاپی ۷۳
سال هفتم، شماره سوم، خردادماه

نشریه خبری پژوهشی - فناوری
موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

آمار و شاخص‌ها

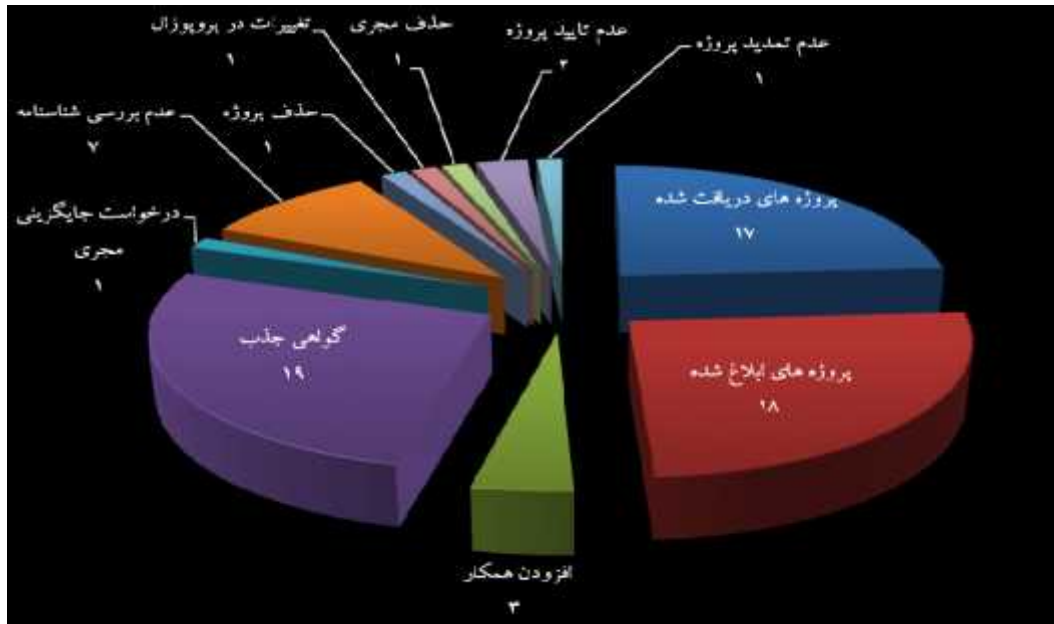

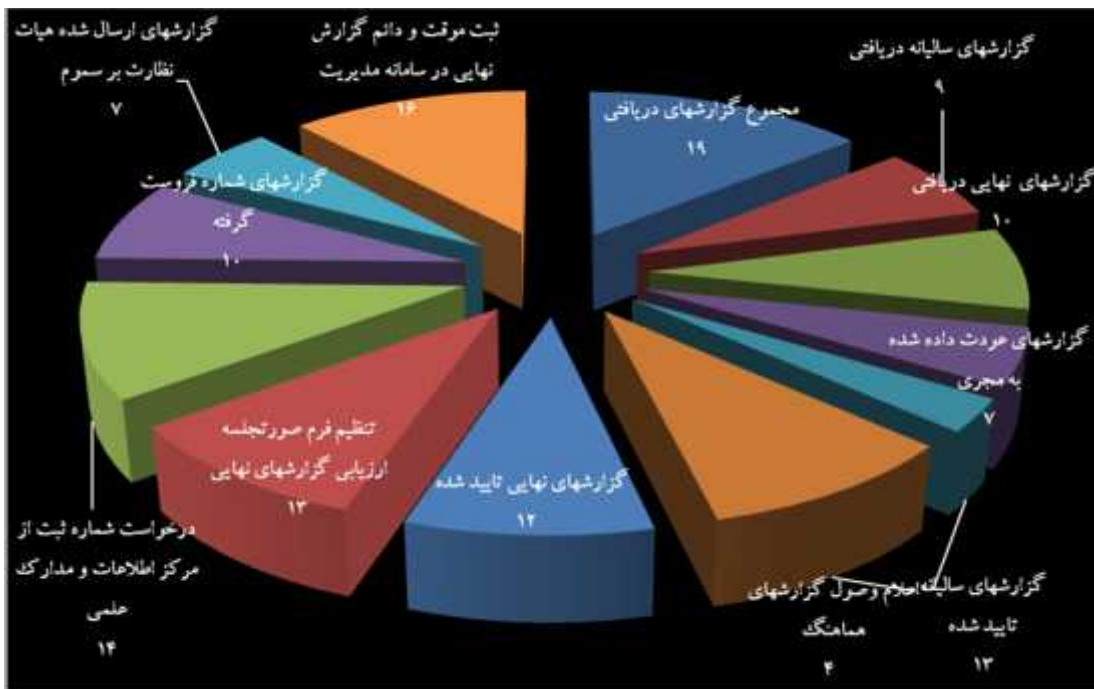
«بخشی از عملکرد واحد آموزش طی خردادماه ۱۳۹۶»

تعداد	فعالیت
۱	برگزاری سخنرانی علمی
۲۵	شرکت کنندگان در سخنرانی علمی
۳	هدایت پایان نامه
۵	هدایت رساله
۱	جلسات کمیته آموزش
۹	درخواست‌های مطرح شده در کمیته آموزش
۳	آموزش مهارت آموز
۳	بررسی درخواست شرکت در کنگره بین‌المللی
۲۱	بررسی پروپوزال ارسالی مراکز تحقیقاتی در سامانه سازمان
۱	بررسی پروپوزال دانشجویی در ستاد موسسه

«بخشی از عملکرد واحد طرح‌ها و پروژه‌های پژوهشی طی خردادماه ۱۳۹۶»

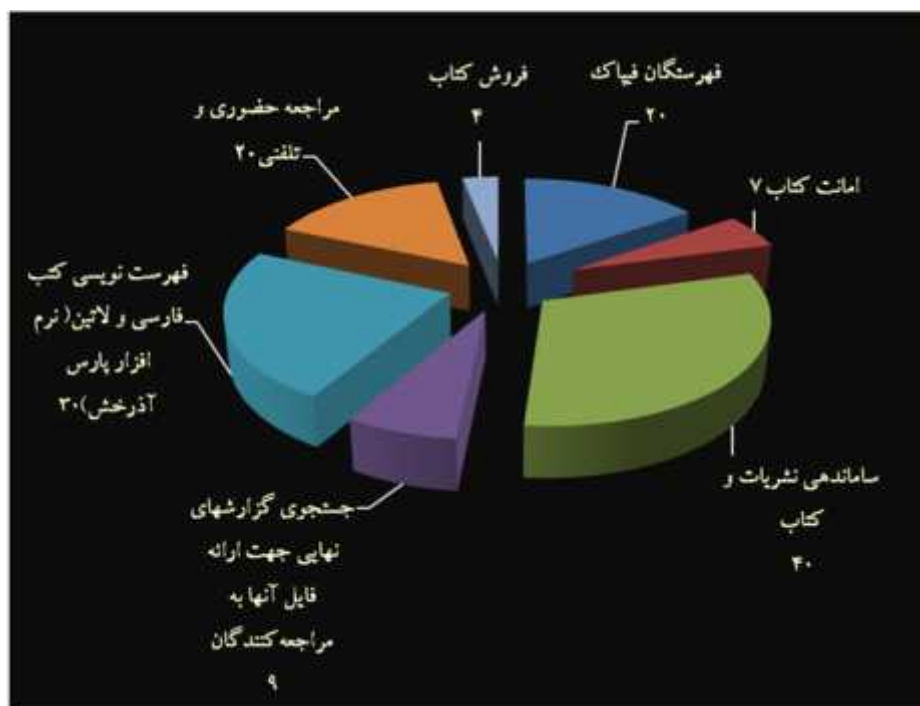

«بخشی از عملکرد واحد گزارش‌های پژوهشی طی خردادماه ۱۳۹۶»

«بخشی از عملکرد واحد کتابخانه طی خردادماه ۱۳۹۶»

گنج سخن

عید فطر روز تولد دوباره انسان‌ها بر همگان مبارک

خست‌هایی برای بهشت:

حضرت علی (ع): هر روز که در آن معصیت خدا نشود، عید است، زیرا روز ترک گناه، روز پیروزی و پاکی و بازگشت به فطرت نخستین است.

*تنها دو روز در سال است که نمی‌توان کاری انجام داد: یکی دیروز و دیگری فردا امروز را دریاب.
*یادمان نرود دنیا در گذر است جایی برای شستشوی دل‌مان از غصه و کدورت پیدا کنیم
گاهی زود دیر می‌شود.

*به جای بالا بردن انتظار از دیگران توانایی‌های خود را بالا ببریم.
*از عالمی پرسیدند: برای خوب بودن کدام روز بهتر است؟ فرمود: یک روز قبل از مرگ گفتند: اما مرگ را هیچکس نمی‌داند فرمود: پس هر روز زندگی را روز آخر بدان و خوب باش شاید فردایی نباشد

تابستان پرشور از راه رسید

خردادماه به پایان رسید هنگام کوچ به تابستان فرارسید وقت بخشیدن و پاک کردن دل
بیاید آخرین غمها را پشت سر بگذاریم آخرین ناامیدی‌ها را از ذهنمان پاک کنیم
دل‌تان بی‌غم وجود نازنینتان سالم و شاداب

تابستان بر شما عزیزان مبارک